Eduskunta, Ympäristövaliokunta

VIITE **Lausuntopyyntö 29.5.2020**
ASIA **Asiantuntijalausunto aiheesta: ICES:n tieteellinen neuvo Itämeren kalakantojen TAC:sta vuodelle 2021**

Kalatalouden Keskusliitto kiittää lausumismahdollisuudesta ja toteaa aiheesta seuraavaa:

Yleiset kommentit

Suomessa eniten keskustelua herättäneen Pääallas-Pohjanlahden lohen osalta väärin ilmoitettujen lohien määrän romahtaminen antaa pitkästä aikaa mahdollisuuden nostaa lohikiintiötä. Muiden lajien osalta neuvonanto on kaupallisen kalastuksen kannalta pääasiassa hyvin mollivoittoista.

Lohi

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto antoi kiintiöneuvojen lisäksi toukokuussa neuvon myös Itämeren lohen monivuotista suunnitelmaa koskien. Neuvossa todettiin, että Itämeren vahvimpia pohjoisia lohikantoja pyydetään tällä hetkellä alle MSY-tason. Samalla todettiin, että Itämeren eteläiset heikoimmat lohikannat eivät saavuttaisi tavoitetasoa, vaikka merikalastus kiellettäisiin kokonaan. Näiden osalta avainasemassa on merikalastuksen säätelyn sijaan muut, jokikohtaiset toimet.

Kun lohen väärinraportoinnin arvioidaan lähes hävinneen, on lohikiintiöissä reaalista nostamisen varaa. Valtioneuvoston muistiossa esittämä 94 765 lohiyksilön TAC-taso on tässä ehdoton minimi, joka kuitenkin rankaisee sääntöjä noudattavia merikalastajia arvioihin perustuvien hyljevahinkojen sekä raportoimattomien ja väärin raportoitujen saaliiden verran. Esitämme Pääallas-Pohjanlahden lohikiintiön tasoksi ICES:n esittämää kaupallisen kalastuksen kokonaissaalista vähennettynä Venäjän osuudella, eli 113 796 kappaletta. On lisäksi huomattava, että toimijakohtaisesta lohikiintiöstä jää käytännössä nykyään aina osa pyytämättä.

Suomenlahdella lohikiintiön tulisi vastaavasti olla vähintään tämänvuotisella tasolla, eli 9703 lohta. Saalistaso rajoittaa jo nykyisellään aktiivikalastajien kalastusta, vaikka kalastus kohdistuu pääasiassa kalastusta varten istutettuihin lohiin.

Lohenkalastuksen tulee myös jatkua nykyiseen tapaan, eli kalastajilla tulee olla mahdollisuus aikaistettuun pyyntiin rajatulla rysämäärällä. Varhennetussa pyynnissä saatava lohien määrä ja samalla vaikutus lohikantaan on pieni, mutta tällä pyynnillä on suuri merkitys lohen myynnistä saatavan tulokertymän kannalta. Haluamme lisäksi kiinnittää valiokunnan jäsenten huomion siihen tosiseikkaan, että Itämeren kaupallisen pyynnin lohisaalis on nykyään enää alle viidesosa ja kokonaissaalis alle neljäsosa 90-luvun tasosta. Valtaosa kalastajien aiemmin saaliiksi saamista lohiyksilöistä häviää nykyään muihin suihin.

Silakka

Tärkeimmän saaliskiintiömme, Pohjanlahden silakan osalta on tärkeää saada analyyttinen TAC-esitys vielä kuluvan vuoden aikana, jotta ensi vuoden kalastuksen taso saadaan säädettyä oikealle tasolle. Pääallas-Pohjanlahden silakan osalta toteamme pelagisia kalakantoja koskevan poukkoilevan neuvonannon jatkuvan. 36 % muutos neuvonantoon vuosien välillä kertoo enemmän neuvonannon epätasaisuudesta kuin kalakannan muutoksista. Neuvonannon ja

kiintiön rajut heilahtelut vaikeuttavat merkittävästi kalastustoiminnan taloudellista suunnittelua.

Turska ja kilohaili

Näiden kalalajien osalta ministeriön linjaamat kansalliset kannanotot ovat asianmukaisia.

Helsingissä 2. päivänä kesä 2020

Vesa Karttunen
Toiminnanjohtaja